

Beslut

efter kvalitetsgranskning av
musikundervisningen i grundskolan vid
Parkskolan 7-9 i Nässjö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Parkskolan 7-9 i Nässjö kommun ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Parkskolan 7-9 den 11 och 12 september 2018. Besöket genomfördes av Stefanie Luthman och Sara Afifi. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört två lektionsobservationer samt intervjuer med elever från årskurs 7 och 9, med en musiklehrare och med rektorn.

Parkskolan 7-9 är en kommunal grundskola med totalt 216 elever i årskurserna 7-9. På skolan finns en legitimerad musiklehrare, med en tjänst på 70 procent, som är behörig att undervisa i musik i aktuella årskurser. Musikundervisningen bedrivs i halvklass. Hälften av eleverna har musik under höstterminen, den andra hälften har musik under vårterminen. Musiklektionerna är 90 minuter långa. Sammanlagt är 81 timmar avsatt för undervisning i musik i årskurserna 7-9.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till det utvecklingsområde som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar stora delar av det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musicerande och musikskapande". Granskningen visar att undervisningen innehåller bland annat sång, melodi och ackompanjemang i ensembleform, gehörsmusicerande, improvisation, musikskapande och musikalisk gestaltning. Till exempel framkommer av lektionsobservationerna och lärarintervjun att eleverna i musik sjunger pop- och rocklåtar och visor, spelar melodispel och ackompanjerar i ensembleform. Av dokumentationen och lärarintervju framgår att ensemblespel återkommer varje årskurs. Vad gäller gehörsmusicerande framkommer av lärar- och elevintervjuerna att undervisningen innehåller musiklyssning och gehörsbaserade uppgifter, exempelvis att eleverna härmar melodier när de sjunger tillsammans. Det framgår vidare av lärarintervjun att

undervisningen innehåller melodisk improvisation, exempelvis i samband med ett bluesprojekt där eleverna improviserar på piano och gör om melodin i en blueslåt. Det finns även inslag av rytmisk improvisation i undervisningen, vilket framkommer av lärarintervjun. Vad gäller musikskapande framgår av skolans dokumentation, lektionsobservationerna samt lärar- och elevintervjuerna att eleverna skapar egna låtar med ackordrundor, melodi och text. Dessutom får eleverna möjlighet till musikalisk gestaltning genom att spela in en reklamfilm och ljudsätta den, vilket framkommer i intervjuerna med läraren och eleverna.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av kunskapsområdet "Musikens verktyg". Granskningen visar att läraren undervisar om musikens byggstenar så som bland annat ackord, taktart, vers och refräng, vilket framkommer såväl av lektionsobservationerna som av lärar- och elevintervjuerna. Det framgår av lektionsobservationerna och lärarintervjun att musikundervisningen också innehåller musiksymboler, notsystem och ackordbeteckningar. Vad gäller digitala verktyg har eleverna, enligt läraren, tillgång till elpiano, eltrummor, synt och surfplattor. Av lektionsobservationerna framgår att läraren informerar eleverna om digitala program för musikskapande och att eleverna använder digital mjukvara i samband med låtskrivaruppgiften. Skolinspektionen bedömer att röstvård, hörselvård, orsaker till röst- och hörselskador samt hur dessa förebyggs behöver ingå i undervisningen. Skolinspektionen bedömer också att musikundervisningen behöver omfatta fler typer av instrument. Vidare bedömer Skolinspektionen att musikundervisningen inte omfattar hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genre. Se motivering nedan under identifierade utvecklingsområden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar kunskapsområdet "Musikens sammanhang och funktioner". Granskningen visar att undervisningen innehåller bland annat musikens påverkan på människor och musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer samt hur musik används i olika medier. Även olika instrument och deras funktion samt musik från olika epoker och olika genrers framväxt omfattas av undervisningen. Till exempel framkommer av lektionsobservationerna att läraren förklarar hur låtar med samma ackord kan väcka olika känslor beroende på deras tonart. Vidare framgår av dokumentationen och lärarintervjun att undervisningen innehåller musik från olika kulturer. Vad gäller musik i olika medier lyssnar eleverna i undervisningen på film- och reklammusik samt skapar och ljudsätter egna reklamfilmer, vilket framgår av dokumentationen samt lärar- och elevintervjuerna. Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang tas upp i arbetsområdet musikhistoria där eleverna, enligt läraren, bland annat lär sig hur olika instrument förknippas med olika egenskaper, exempelvis att en fanfar i ett musikstycke kan användas för att representera makten. Vidare framkommer av lärar- och elevintervjun att läraren har genomgångar av konst- och folkmusik från olika epoker och att läraren undervisar om olika genrers framväxt, som bland annat blues, hårdrock, metal, soul och hiphop.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet¹. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier² som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform. Granskningen visar att eleverna får möjlighet att arbeta med skapande uppgifter som sträcker sig över tid och uppnår fördjupning. Av dokumentationen, lektionsobservationerna samt lärar- och elevintervjuerna framkommer att eleverna arbetar med olika slags uppgifter som knyter an till musiskapandet. Till exempel ska elever i årskurs 7 skriva och ackompanjera en egen blueslåt och i årskurs 9 skapa en egen låt med ackord, melodi och text. Enligt läraren arbetar eleverna med bluesprojektet under flera lektioner och med låtskrivaruppgiften nästan hela terminen. Det framgår av lektionsobservationerna, lärarintervjun och elevintervjun att låtskrivarprojektet är uppdelat i deluppgifter där eleverna till exempel börjar med formanalyser av kända låtar. Enligt läraren ska eleverna genom formanalysen få en förståelse för vad vers, refräng, takt och ackord är, vilket ska underlätta deras arbete med låtskrivandet. Granskningen visar också att arbetsprocessen i skapandet värdesätts och tillskrivs betydelse. Till exempel framkommer av lärarintervjun att läraren med hjälp av en halvfärdig låt som hen själv skrivit förklarar för eleverna att de kan göra ändringar i sina låtar och att det är en naturlig del av låtskrivarprocessen. Vidare visar granskningen att undervisningen möjliggör individuellt anpassade strategier i elevernas skapande. Till exempel framgår av lektionsobservationerna att läraren tipsar eleverna att göra strategiska val av ackord med hjälp av kvintcirkeln för att hitta ackord som fungerar bra ihop i en låt, men att eleverna även uppmuntras att testa egna ackordidéer och göra om tonarten för att se om det låter "fräckt". Bilden bekräftas av lärarintervjun där läraren berättar att eleverna i låtskrivarprojektet har möjlighet att välja bort det inledande arbetet med kvintcirkeln och direkt testa och utveckla sina ackordrundor med hjälp av instrument.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet. Granskningen visar att undervisningen utvecklar språk- och begreppsförståelse i syfte att eleverna ska kunna reflektera kring eget och andras musiskapande. Det framgår till exempel av lektionsobservationerna och lärarintervjun att läraren och eleverna använder ämnesrelevanta begrepp så som ackord, tonart och melodi för att beskriva musikens byggstenar i samband med skapandet. Vidare berättar eleverna i intervjun att de samtalar om musikaliska begrepp varje lektion och att begreppen repeteras ofta. Granskningen visar också att undervisningen ger eleverna utrymme och stöd att reflektera kring eget och andras skapande. Till exempel berättar läraren i intervjun att eleverna ofta spontant delar med sig och tar del av varandras musiskapande. Bilden bekräftas av lektionsobservationerna där eleverna i samband med låtskrivaruppgiften diskuterar sinsemellan sina ackordval och ger feedback till varandra. Lektionsobservationerna visar också att läraren stödjer eleverna att vidareutveckla sina låtar genom att läraren lyssnar på varje elevs ackordrundor och sedan ger individuella

¹ I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.* Lgr 11, kap 1.

² Undervisning som ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet samt valmöjlighet i samband med skapandet.

förslag på hur eleverna kan gå vidare i sitt arbete. Även eleverna berättar i intervjun att de upplever att lärarens feedback på deras ackordrundor hjälper dem att förstå vad de ska tänka på i det fortsatta arbetet med ackorden.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet. Granskningen visar att eleverna i de skapande uppgifterna får välja en, eller använda en variation, av röst, instrument och digitala verktyg. Till exempel framgår av lektionsobservationerna och lärarintervjun att eleverna vid låtskrivaruppgiften får välja att testa sina påhittade ackordrundor på gitarr, piano eller med hjälp av digitala program. Dessutom får eleverna, enligt läraren, välja att spela in låtmelodin med hjälp av sin egen röst eller att skriva melodin i digital mjukvara. Även vid reklamfilmsprojektet har eleverna möjlighet att använda digital mjukvara, till exempel när de redigerar filmerna, vilket framgår av elevintervjun. Vidare visar granskningen att eleverna får välja en, eller använda en variation, av genrer och musikaliska traditioner när de skapar sina låtar och ljudsätter sina reklamfilmer. Till exempel uppger eleverna i intervjun att de får vara väldigt fria i låtskrivar- och reklamfilmsprojekten, där de exempelvis i grupp diskuterar vilken låt som bäst passar deras inspelade reklamfilm. Bilden bekräftas av lärarintervjun där det framkommer att eleverna får välja i vilken genre de skapar sina låtar. Dessutom visar granskningen att läraren informerar och stödjer eleverna inför val av uttryckssätt. Till exempel framgår av lektionsobservationerna och lärarintervjun att läraren presenterar för eleverna vilka ackordinstrument och digitala verktyg de kan välja emellan när de skapar sina låtar och att läraren informerar eleverna om för- och nackdelarna med att skriva en melodi i ett digitalt program jämfört med att sjunga melodin själv. Vidare uppmuntrar läraren eleverna att välja instrument som de är bekanta med när de skapar sina låtar samtidigt som läraren, i andra sammanhang, även utmanar eleverna som spelar instrument hemma att välja ett annat instrument i syfte att vidareutveckla sig, något som framkommer av lärarintervjun.

Identifierade utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande område.

- Rektorn behöver säkerställa att musikundervisningen utgår från och omfattar hela det centrala innehållet för årskurs 7-9.

Skolinspektionen bedömer att det finns delar av det centrala innehållet under kunskapsområdet *"Musikens verktyg"* som inte ingår, eller inte kommer alla elever till del, i undervisningen. Musikundervisningen behöver bland annat ta upp röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas. Av dokumentationen framgår att röst- och hörselvård inte ingår i planeringen för musikundervisningen. Det framkommer också av elevintervjun att eleverna i musik inte pratar om hur de kan ta hand om sin röst och hörsel. Även läraren uppger i intervjun att hen bara arbetar lite med röstvård och då främst som röstuppvärmning vid uppsjungningar, men att hen har för avsikt att lägga in ett pass om röst- och hörselvård i sina planeringar. Vidare behöver musikundervisningen omfatta hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer. Det framkommer i intervjun med eleverna att de inte sjunger i flera stämmor. Även läraren uppger i intervjun att hen inte jobbar mycket med flerstämmighet, utan att eleverna oftast sjunger tillsammans enstämigt. Dessutom behöver musikundervisningen ge eleverna fler möjligheter till spel av ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk. Av dokumentationen framgår att det finns undervisningsmoment om gitarr och piano i årskurs 7 och av trummor i årskurs 8 samt att eleverna i årskurs 7 får en genomgång av

bas. Det framkommer inte av inskickade planeringar vilka instrument eleverna spelar i årskurs 9. I musiksalen finns bland annat tillgång till 14 akustiska gitarrer, 6 elektriska piano, två trumset och en djembetrumma. Av intervjun med läraren framkommer att den största delen av elevernas instrumentspelande handlar om att få lära sig spela gitarr som ackordinstrument. Melodispelet däremot arbetar eleverna inte mycket med, enligt läraren. Vid flera tillfällen i intervjun berättar läraren att hen i sin undervisning lägger stor vikt vid att eleverna lär sig hantverket att ackompanjera på gitarren. Bilden som framkommer av lärarintervjun bekräftas av eleverna som uppger att de flesta eleverna aldrig får spela piano eller trummor på musiklektionerna. Enligt eleverna får bara de elever som spelar bra på ett instrument spela detta vid ensemblespel och alla andra elever "hamnar" på gitarren. Eleverna berättar också i intervjun att många elever vid ensemblespel inte får det instrument som de önskar och alltid får spela gitarr fast de vill lära piano och trummor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 juli 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till *kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se*, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattande
Signerat av: Gabriel Brandström

X Stefanie Luthman

Föredragande
Signerat av: Stefanie Luthman

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/>

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.1.1 10 kap. 2 §

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)

5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Reviderad 2018

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(...)”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,
- får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet
- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik

Syfte

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

Centralt innehåll

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmask och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytmask, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever "bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål" samt att "ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa." (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att "kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet." (s. 222)

"(...) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (...)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund." (s. 224)